

Suvestinė redakcija nuo 2015-07-01 iki 2019-12-13

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2000, Nr. [32-893](#), i. k. 1001010ISTAI-1608

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
MAISTO
ĮSTATYMAS**

2000 m. balandžio 4 d. Nr. VIII-1608
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato pateikiamo į rinką maisto ir jo tvarkymo reikalavimus, valstybės institucijų ir visuomeninių vartotojų teisių gynimo organizacijų kompetenciją užtikrinant maisto saugą, taip pat reglamentuoja maisto tvarkymo subjektų ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojų ir tiekėjų pareigas ir atsakomybę. Šio įstatymo nuostatos suderintos su Įstatymo priede nurodytais Europos Sąjungos teisės aktais.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-2256](#), 2004-06-01, Žin., 2004, Nr. 93-3397 (2004-06-12), i. k. 1041010ISTA0IX-2256

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

2. Įstatymo tikslas – užtikrinti, kad:

1) į rinką būtų teikiamas maistas, su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos, atitinkantys šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytus saugos reikalavimus;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

2) maistas atitiktų tarptautinius laisvam prekių judėjimui keliamus reikalavimus ir Lietuvos maisto gamintojas galėtų plėsti savo prekių eksportą į kitas šalis, o Lietuvoje pagamintas maistas galėtų lengviau konkuruoti tarptautinėje rinkoje;

3) būtų skatinama ekologiškų žemės ūkio produktų gamyba, sveikesnė Lietuvos gyventojų mityba, gerinama su maistu ir mityba susijusi žmonių sveikata.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Maistas** – kaip apibrėžta 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002, nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 178/2002), 2 straipsnyje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1733](#), 2003-09-16, Žin., 2003, Nr. 92-4139 (2003-10-01), i. k. 1031010ISTA0IX-1733

Nr. [IX-2256](#), 2004-06-01, Žin., 2004, Nr. 93-3397 (2004-06-12), i. k. 1041010ISTA0IX-2256

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

2. **Maistinės medžiagos** – žmogaus organizmui būtinos maisto sudėtinės dalys (maiste esantys baltymai, riebalai, angliavandeniai, vitaminai, mineralinės ir kitos medžiagos bei specialūs maisto papildai – vitaminai, mineralinės ir kitos medžiagos).

3. **Su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos** – su maistu skirti liestis gaminiai ir medžiagos, kuriems taikomas 2004 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1935/2004 dėl žaliavų ir gaminių, skirtų liestis su maistu, ir panaikinantį direktyvas 80/590/EEB ir 89/109/EEB (OL 2004 L 338, p. 4), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m.

birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 596/2009 (OL 2009 L 188, p. 14) (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 1935/2004).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

4. Maisto higiena – sąlygos ir priemonės, užtikrinančios maisto saugą bei tvarkant maistą padedančios išsaugoti jo tinkamumą žmonių mitybai.

5. Maisto tvarkymas – bet koks poveikis maistui arba veiksmai su juo ar atskiromis jo sudėtinėmis dalimis (įskaitant maisto gaminimą, ruošimą, perdirbimą, pakavimą, laikymą, saugojimą, gabenimą, paskirstymą, tiekimą, pateikimą parduoti, pardavimą), galintys turėti įtakos maisto saugai, kokybei ir mitybos vertei.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1733](#), 2003-09-16, *Žin.*, 2003, Nr. 92-4139 (2003-10-01), i. k. 1031010ISTA0IX-1733

6. Maisto tvarkymo vieta – viešųjų ar privačių juridinių asmenų vieta (įskaitant teritoriją, statinius ir transporto priemones), kurioje tvarkomas maistas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1733](#), 2003-09-16, *Žin.*, 2003, Nr. 92-4139 (2003-10-01), i. k. 1031010ISTA0IX-1733

7. Maisto priedai – medžiagos, kurios, paprastai nebūdamos maistu ar jo sudėtinėmis dalimis, dedamos į maistą technologiniais tikslais jo tvarkymo metu ir kurios pačios arba jų dalys tvarkymo proceso pabaigoje tampa arba tikėtina, kad tampa, sudėtine maisto dalimi.

8. Maisto tvarkymo subjektas – ši sąvoka atitinka sąvoką „maisto verslo operatorius“ ir vartojama ta pačia reikšme, kaip ši apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 178/2002.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-937](#), 2002-06-06, *Žin.*, 2002, Nr. 64-2574 (2002-06-26), i. k. 1021010ISTA00IX-937

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

9. Su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojas – fizinis ar juridinis asmuo, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įregistravęs veiklą, gaminantis su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas, kuriems taikomas Reglamentas (EB) Nr. 1935/2004.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-937](#), 2002-06-06, *Žin.*, 2002, Nr. 64-2574 (2002-06-26), i. k. 1021010ISTA00IX-937

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

10. Su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų tiekėjas – fizinis ar juridinis asmuo, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įregistravęs veiklą, pateikiantis į rinką su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas, kuriems taikomas Reglamentas (EB) Nr. 1935/2004.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-937](#), 2002-06-06, *Žin.*, 2002, Nr. 64-2574 (2002-06-26), i. k. 1021010ISTA00IX-937

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

11. Sauga – šio įstatymo bei kitų teisės aktų nustatytų maisto ir jo tvarkymo reikalavimų visuma, užtikrinanti, kad vartojant maistą įprastomis, gamintojo nustatytomis ar galimomis iš anksto pagrįstai numatyti vartojimo sąlygomis, įskaitant ir ilgalaikį vartojimą, nebus jokios rizikos vartotojų sveikatai ar gyvybei arba ji bus ne didesnė negu ta, kuri teisės aktuose nustatyta kaip leidžiama bei laikoma atitinkančia aukštą vartotojų apsaugos lygį.

12. Galutinis vartotojas (toliau – **vartotojas**) – kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 178/2002 3 straipsnio 18 dalyje.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-937](#), 2002-06-06, *Žin.*, 2002, Nr. 64-2574 (2002-06-26), i. k. 1021010ISTA00IX-937

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1733](#), 2003-09-16, *Žin.*, 2003, Nr. 92-4139 (2003-10-01), i. k. 1031010ISTA0IX-1733

Nr. [IX-2256](#), 2004-06-01, *Žin.*, 2004, Nr. 93-3397 (2004-06-12), i. k. 1041010ISTA0IX-2256

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

13. **Kokybė** – maisto savybių visuma, tenkinanti konkrečius vartotojo poreikius, kurių protingai galima tikėtis, bei atitinkanti saugos ir kitus privalomuosius teisės aktų nustatytus reikalavimus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-937](#), 2002-06-06, *Žin.*, 2002, Nr. 64-2574 (2002-06-26), i. k. 1021010ISTA00IX-937

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [IX-937](#), 2002-06-06, *Žin.*, 2002, Nr. 64-2574 (2002-06-26), i. k. 1021010ISTA00IX-937

14. **Specialios mitybos maistas** – maistas, kuris dėl savo ypatingos sudėties ar tvarkymo skiriasi nuo įprastinio maisto, skiriamas dėl ypatingos fizinės ar fiziologinės būklės kylantiems mitybos poreikiams tenkinti ir atitinka deklaruojamą specialią paskirtį. Jis ženklina ir pateikiamas į rinką tokiu būdu, iš kurio matyti, kokiai vartotojų grupei jis skirtas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [IX-937](#), 2002-06-06, *Žin.*, 2002, Nr. 64-2574 (2002-06-26), i. k. 1021010ISTA00IX-937

15. **Rizikos veiksnių analizės ir valdymo sistema** – biologinių, cheminių ar fizinių veiksnių, galinčių turėti reikšmės maisto saugai, nustatymo, įvertinimo ir valdymo sistema, taikoma maisto tvarkymo vietose savikontrolės tikslais.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [IX-937](#), 2002-06-06, *Žin.*, 2002, Nr. 64-2574 (2002-06-26), i. k. 1021010ISTA00IX-937

16. **Teršalas** – atsitiktinai į maistą patekusi ar įdėta bet kokia cheminės ar biologinės kilmės ne maisto medžiaga ar kitoks objektas, išskyrus maisto priedus, atsiradusi tvarkymo metu arba dėl aplinkos užterštumo, galinti pakenkti maisto saugai ar padaryti maistą netinkamą vartoti.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [IX-937](#), 2002-06-06, *Žin.*, 2002, Nr. 64-2574 (2002-06-26), i. k. 1021010ISTA00IX-937

17. **Pateikimas į rinką** – kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 178/2002 3 straipsnio 8 dalyje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-937](#), 2002-06-06, *Žin.*, 2002, Nr. 64-2574 (2002-06-26), i. k. 1021010ISTA00IX-937

Nr. [IX-1733](#), 2003-09-16, *Žin.*, 2003, Nr. 92-4139 (2003-10-01), i. k. 1031010ISTA0IX-1733

Nr. [IX-2256](#), 2004-06-01, *Žin.*, 2004, Nr. 93-3397 (2004-06-12), i. k. 1041010ISTA0IX-2256

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [IX-937](#), 2002-06-06, *Žin.*, 2002, Nr. 64-2574 (2002-06-26), i. k. 1021010ISTA00IX-937

18. **Pirminė gamyba** – kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 178/2002 3 straipsnio 17 dalyje.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-1733](#), 2003-09-16, *Žin.*, 2003, Nr. 92-4139 (2003-10-01), i. k. 1031010ISTA0IX-1733

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-2256](#), 2004-06-01, *Žin.*, 2004, Nr. 93-3397 (2004-06-12), i. k. 1041010ISTA0IX-2256

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

19. Šiame įstatyme sąvoka „valstybinė maisto kontrolė“ atitinka sąvoką „oficiali kontrolė“ ir vartojama ta pačia reikšme, kaip ši apibrėžta 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 882/2004 (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 45 tomas, p. 200) dėl oficialios kontrolės, kuri atliekama siekiant užtikrinti, kad būtų įvertinama, ar laikomasi pašarus ir maistą reglamentuojančių teisės aktų, gyvūnų sveikatos ir gerovės taisyklių, 2 straipsnio 1 punkte.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-1733](#), 2003-09-16, *Žin.*, 2003, Nr. 92-4139 (2003-10-01), i. k. 1031010ISTA0IX-1733

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-531](#), 2013-10-03, *Žin.*, 2013, Nr. 107-5276 (2013-10-12), i. k. 1131010ISTA0XII-531

20. Energinis gėrimas – nealkoholinis gėrimas, kuriame yra daugiau kaip 150 mg/l kofeino, nesvarbu, iš kokio šaltinio, arba kuriame yra daugiau kaip 150 mg/l kofeino ir vienos ar kelių kitų centrinę nervų sistemą stimuliuojančių medžiagų (gliukurono laktono, inozitolio, guaranino, ginsenosidų, ginkmedžių ekstrakto, taurino ar kt.). Energiniam gėrime gali būti ir angliavandenių, vitaminų, mineralinių medžiagų, amino rūgščių, maisto priedų, vaisių sulčių ar augalų ekstraktų.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-885](#), 2014-05-15, paskelbta TAR 2014-05-21, i. k. 2014-05574

21. Susigražinimas – priemonės, kurias taikant siekiama užtikrinti, kad būtų susigražintas nesaugus maistas ar su maistu besiliečiantis gaminytis ar medžiaga, kurį maisto tvarkymo subjektas ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojas ir (ar) tiekėjas pateikė vartotojui arba kurį vartotojas jau gali vartoti ar naudoti.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

22. Pašalinimas iš rinkos – taikomos priemonės, kuriomis maisto tvarkymo subjektas ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojas ir (ar) tiekėjas išima iš rinkos pateiktą (pateiktus) nesaugų (nesaugius) ir nekontroliuojamą (nekontroliuojamus) maistą ar su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas, išskyrus maistą ar su maistu besiliečiantį (besiliečiančius) gaminį (gaminį) ar medžiagą (medžiagas), kurį (kuriuos) jau turi vartotojai.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

3 straipsnis. Įstatymo taikymas

1. Šis įstatymas taikomas juridiniams ir fiziniams asmenims, tvarkantiems ir (ar) pateikiantiems į rinką maistą, su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas, taip pat valstybės institucijoms, prižiūrinčioms ir kontroliuojančioms maisto, su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų, saugą, kokybę ir tvarkymą. Šio įstatymo nuostatos negali riboti maisto, su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų, pateikimo į rinką, jeigu tas maistas, su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos yra legaliai pagaminti ir pateikiami į rinką vienoje iš Europos Sąjungos valstybių narių arba Europos ekonominės erdvės valstybių ir atitinka jų lygiaverčius saugos, kokybės ir tvarkymo reikalavimus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

2. Šis įstatymas netaikomas:

1) tranzitu per Lietuvos Respubliką gabenamam maistui, išskyrus atvejus, kai dėl tranzitinių krovinių pervežimo gali būti padaroma žala žmonių sveikatai ar iškyla gyvūnų užkrečiamųjų ligų pavojus;

2) asmeniniam naudojimui ar paruošimui skirtos pirminės produkcijos gamybai, asmeniniame namų ūkyje vartojamam maistui arba su asmeniniu namų ūkio vartojimu susijusiam maisto tvarkymui;

3) maistui, pateiktam į rinką iki šio įstatymo įsigaliojimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1733](#), 2003-09-16, *Žin.*, 2003, Nr. 92-4139 (2003-10-01), i. k. 1031010ISTA0IX-1733

ANTRASIS SKIRSNIS MAISTO IR JO TVARKYMO REIKALAVIMAI

4 straipsnis. Pagrindiniai maisto saugos, kokybės ir tvarkymo reikalavimai

1. Į rinką turi būti teikiamas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytus saugos, kokybės ir tvarkymo reikalavimus atitinkantis maistas, su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos. Ar maistas yra saugus, nustatoma vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 178/2002 14 straipsnyje įtvirtintais kriterijais. Ar su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos yra saugūs,

nustatoma vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 1935/2004 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtintais kriterijais.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-937](#), 2002-06-06, Žin., 2002, Nr. 64-2574 (2002-06-26), i. k. 1021010ISTA00IX-937

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

2. Maistas ir su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos turi atitikti šiuos pagrindinius reikalavimus:

1) maistas turi būti tokios sudėties ir kokybės, kad būtų tinkamas žmonėms vartoti, neužterštas cheminiais, fizikiniais, mikrobiniiais ir kitokiais teršalais daugiau, negu leidžia teisės aktai, turi atitikti privalomuosius saugos ir kokybės reikalavimus;

2) į maistą gali būti dedami tik teisės aktų leidžiami maisto priedai ir maistinės medžiagos, atitinkantys nustatytus kiekio, grynumo, vartojimo sąlygų ir kitus reikalavimus;

3) įgaliota valstybės valdymo institucija tam tikrai maisto grupei gali nustatyti konkrečios sudėties ar kokybės reikalavimus, neprieštaraujančius tarptautinėms nuostatoms, jei tai reikalinga visuomenės sveikatos ar mitybos požiūriu;

4) maistui pakuoti ir kitaip su juo liestis leidžiama naudoti tik tam tikslui skirtas, nekenkiančias žmonių sveikatai, teisės aktų nustatytus reikalavimus atitinkančias medžiagas ir gaminius;

5) maistas ir su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos turi atitikti teisės aktų nustatytus ženklinimo reikalavimus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

3. Maistas visuose jo ruošimo ir teikimo vartotojams etapuose („nuo lauko iki stalo“) turi būti tvarkomas laikantis šiame įstatyme bei kituose teisės aktuose nustatytų reikalavimų:

1) tvarkyti maistą leidžiama tik pagal šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytus maisto higienos, visuomenės sveikatos, veterinarijos bei aplinkos apsaugos reikalavimus, turint higienos ir technologijos reikalavimus atitinkančią įrangą;

2) maisto tvarkymo vietose turi būti teisės aktų nustatyta tvarka taikoma rizikos veiksmų analizės ir valdymo sistema bei atliekami būtini laboratoriniai tyrimai maisto saugos ir tvarkymo savikontrolei užtikrinti;

3) asmenys, tvarkantys maistą, turi atitikti teisės aktų nustatytus sveikatos reikalavimus ir įgyti Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka privalomųjų higienos žinių;

4) tvarkyti maistą galima tik Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nustatyta ir su Sveikatos apsaugos ministerija suderinta tvarka patvirtintose maisto tvarkymo vietose, turinčiose nustatyta tvarka išduotus maisto tvarkymo subjekto patvirtinimo pažymėjimus.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [IX-937](#), 2002-06-06, Žin., 2002, Nr. 64-2574 (2002-06-26), i. k. 1021010ISTA00IX-937

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [X-405](#), 2005-11-17, Žin., 2005, Nr. 142-5107 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-405

5 straipsnis. Vartotojų informavimo reikalavimai

1. Vartotojams turi būti teikiama teisinga informacija apie maistą. Draudžiama:

1) klaidinti vartotoją apibūdinant maistą, nurodant jo rūšį, tapatumą, savybes, sudėtį, kiekį, tinkamumo vartoti terminą, kilmę, tvarkymo ir vartojimo būdą ir laikymo sąlygas;

2) nurodyti ar užsiminti apie tas maisto savybes, kurių jis neturi, taip pat apie gydomąsias ar nuo ligų saugančias savybes;

3) nurodyti, kad koks nors maistas turi ypatingų savybių, jeigu iš tikrųjų tokiomis savybėmis pasižymi visi panašūs gaminiai;

4) kitaip klaidinti vartotojus.

2. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos ir kitų kompetentingų institucijų, maisto tvarkymo subjektų ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojų ar tiekėjų turima

informacija apie maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų keliamą riziką vartotojų sveikatai ir saugai turi būti skelbiama visuomenei.

3. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba ir kitos kompetentingos institucijos, atsižvelgusios į riziką ir į galimas priežastis, dėl kurių maistas, su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos gali kelti pavojų žmonių sveikatai, nepažeisdamos Europos Sąjungos ir nacionalinių teisės aktų reikalavimų, imasi būtinų priemonių, kad vartotojai būtų informuoti apie maisto produktus, su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas, jų rūšį, keliamą pavojų ir priemones, kurių imamasi arba ketinama imtis norint šią riziką sustabdyti, sumažinti arba jos išvengti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

6 straipsnis. Maisto ir kitų į maistą panašių gaminių pateikimo į rinką ribojimai

1. Draudžiama teikti į rinką maistą, kai jame arba jo pakuotėje yra maistui nepriskiriamų daiktų (išskyrus atvejus, kai šie daiktai reikalingi maistui tvarkyti ar vartoti), jei dėl šių daiktų galėtų kilti pavojus vartotojų, ypač vaikų, sveikatai ar gyvybei.

2. Draudžiama teikti į rinką gaminius, savo forma, kvapu, spalva, išvaizda, ženkliniu, pakuote, dydžiu ar kitaip panašius į maistą taip, kad vartotojai, ypač vaikai, galėtų būti klaidinami ir vartojant šiuos gaminius kaip maistą galėtų kilti pavojus sveikatai ar gyvybei.

6¹ straipsnis. Kai kurių maisto produktų pardavimo ribojimas

Draudžiama parduoti, nupirkti ar kitaip perduoti energinius gėrimus jaunesniems kaip 18 metų asmenims. Energinių gėrimų pardavėjai turi teisę, o kai kyla abejonių, kad asmuo yra jaunesnis kaip 18 metų, privalo iš perkančio energinius gėrimus asmens reikalauti pateikti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą. Jeigu toks asmuo nepateikia jo tapatybę patvirtinančio dokumento, energinių gėrimų pardavėjai privalo atsisakyti parduoti jam energinius gėrimus.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XII-885](#), 2014-05-15, paskelbta TAR 2014-05-21, i. k. 2014-05574

7 straipsnis. Maisto tvarkymo subjektų ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojų ar tiekėjų pareigos ir atsakomybė

1. Maisto tvarkymo subjektai ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojai ar tiekėjai privalo pateikti į rinką saugų maistą ir su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas.

2. Maisto tvarkymo subjektai ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojai ar tiekėjai, sužinoję, kad maistas ar su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos gali būti nesaugūs, privalo nedelsdami nutraukti jų pateikimą į rinką, informuoti vartotojus, Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą ir imtis kitų tinkamų veiksmų rizikai vartotojų sveikatai pašalinti.

3. Maisto tvarkymo subjektai ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojai ar tiekėjai privalo laikytis šio įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimų, vykdyti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nurodymus ir reikalavimus.

4. Maisto tvarkymo subjektai ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojai ar tiekėjai privalo vykdyti kitas pareigas, nustatytas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose maisto, su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų kokybę ir saugą, taip pat privalomos informacijos apie juos teikimą.

5. Maisto tvarkymo subjektai ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojai ar tiekėjai, pažeidę šio įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimus, atsako šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka.

6. Maisto tvarkymo subjektai ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojai ar tiekėjai Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka atlygina dėl netinkamos maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų saugos ar kokybės atsiradusią žalą vartotojams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-937](#), 2002-06-06, *Žin.*, 2002, Nr. 64-2574 (2002-06-26), i. k. 1021010ISTA00IX-937

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

TREČIASIS SKIRSNIS

VALSTYBĖS VALDYMO INSTITUCIJŲ BEI VISUOMENINIŲ VARTOTOJŲ TEISIŲ GYNIMO ORGANIZACIJŲ KOMPETENCIJA

8 straipsnis. Vyriausybės kompetencija

Vyriausybė, įgyvendindama maisto saugos srityje visuomenės sveikatai palankią valstybės politiką:

- 1) rengia ir tvirtina valstybinę maisto saugos, kokybės ir gyventojų mitybos gerinimo veiksmų strategiją;
- 2) atlieka kitas su maisto sauga ir kontrole susijusias funkcijas, kurias reglamentuoja įstatymai bei kiti teisės aktai.

9 straipsnis. Valdymo institucijų kompetencija

1. Valdymo institucijos, atlikdamos šio įstatymo ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų joms pavestų sričių valstybės valdymo funkcijas, siekdamos užtikrinti, kad į rinką būtų pateikiamas saugos reikalavimus atitinkantis maistas, įgyvendina Europos Sąjungos, Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacijos, Pasaulio prekybos organizacijos, Maisto kodekso (*Codex Alimentarius*) komisijos dokumentų ir kitų tarptautinių teisės aktų reikalavimus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

2. Sveikatos apsaugos ministerija pagal savo kompetenciją:

1) nustato šiuos mokslškai pagrįstus, rizikos žmogaus sveikatai įvertinimu paremtus privalomuosius reikalavimus: didžiausių leistinių teršalų koncentracijų maiste, maisto priedų ir maisto medžiagų saugos, specialios mitybos, apšvitinto, genetiškai ar kitaip pakeisto, naujai sukurto ar neįprastai ruošto maisto saugos, su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų saugos, maisto higienos, bendrų rizikos veiksnių analizės ir valdymo sistemos maisto tvarkymo vietose diegimo, maistą tvarkančių asmenų sveikatos ir jų sveikatos tikrinimo bei šių asmenų privalomųjų higienos žinių;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

2) koordinuoja maisto saugos ir gyventojų mitybos gerinimo, su maistu susijusio sergamumo mažinimo politikos įgyvendinimą;

3) rengia ir tvirtina maisto saugos ir gyventojų mitybos gerinimo programas, atlieka gyventojų mitybos, maisto saugos, susijusios su gyventojų sveikata, su maistu susijusio sergamumo stebėsenas (monitoringus), ugdo sveikos mitybos įgūdžius bei atlieka kitas funkcijas, kurias reglamentuoja įstatymai bei kiti teisės aktai;

4) nustato privalomuosius realizuojamų maisto produktų ženklavimo reikalavimus.

3. Žemės ūkio ministerija pagal savo kompetenciją:

1) įgyvendina maisto produktų ir žaliavų kokybės gerinimo, ekologiškų žemės ūkio produktų gamybos, Lietuvoje gaminamų produktų konkurencingumo tarptautinėje rinkoje didinimo politiką;

2) rengia ir tvirtina maisto kokybės gerinimo, sveiko, ekologiško maisto gamybos ir pateikimo į rinką programas, nustato maisto sudėties ir kokybės, žaliavų kokybės vertinimo, maistui skirtų augalų auginimo, pateikimo į rinką bei augalų apsaugos priemonių naudojimo ir kontrolės privalomuosius reikalavimus;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

3) nustato privalomuosius realizuojamų maisto produktų ženklavimo reikalavimus;

4) pati ar per įgaliotas institucijas atlieka šviežių vaisių ir daržovių nustatytų kokybės reikalavimų įgyvendinimo kontrolę;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [IX-1733](#), 2003-09-16, *Žin.*, 2003, Nr. 92-4139 (2003-10-01), i. k. 1031010ISTA0IX-1733

5) atlieka kitas funkcijas, kurias reglamentuoja įstatymai bei kiti teisės aktai.

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [IX-1733](#), 2003-09-16, *Žin.*, 2003, Nr. 92-4139 (2003-10-01), i. k. 1031010ISTA0IX-1733

4. Ūkio ministerija pagal savo kompetenciją:

1) įgyvendina maisto prekybos politiką;

2) nustato Lietuvos rinkoje realizuojamų maisto prekių bendrus ženklavimo ir prekybos privalomuosius reikalavimus;

3) atlieka kitas funkcijas, kurias reglamentuoja įstatymai bei kiti teisės aktai.

5. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba pagal savo kompetenciją:

1) įgyvendina maisto saugos, kokybės ir tvarkymo priežiūros bei maistui skirtų gyvūnų sergamumo mažinimo politiką, atsako už skubaus įspėjimo apie pavojų dėl maisto teikimą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [IX-1733](#), 2003-09-16, *Žin.*, 2003, Nr. 92-4139 (2003-10-01), i. k. 1031010ISTA0IX-1733

2) nustato specialius maisto saugos, kokybės, maisto tvarkymo ir pateikimo į rinką higienos bei kontrolės, rizikos veiksnių analizės ir valdymo sistemos diegimo maisto tvarkymo vietose privalomuosius reikalavimus;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [IX-1733](#), 2003-09-16, *Žin.*, 2003, Nr. 92-4139 (2003-10-01), i. k. 1031010ISTA0IX-1733

3) atlieka maistui auginamų gyvūnų, maisto žaliavų ir maisto užterštumo kenksmingomis medžiagomis, įskaitant pesticidus ir kitus teršalus, stebėseną (monitoringą);

4) priima sprendimus dėl konfiskuotų, kontrabandos būdu ir be kilmės, kokybės ir saugos atitikties dokumentų įvežtų maisto produktų tolesnio panaudojimo;

5) atlieka maisto saugos ir kokybės tikrinimą;

6) nustato tvarką ir ūkio subjekto prašymu išduoda leidimus maisto tvarkymo subjektų laboratorijoms, atliekančioms maisto žaliavų, produktų tyrimus, išskyrus laboratorijas, akredituotas šiems tyrimams teisės aktų nustatyta tvarka;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-531](#), 2013-10-03, *Žin.*, 2013, Nr. 107-5276 (2013-10-12), i. k. 1131010ISTA0XII-531

7) nustato tvarką ir išduoda leidimus geriamojo vandens tiekėjų laboratorijoms, atliekančioms geriamojo vandens saugos ir kokybės tyrimus, išskyrus laboratorijas, akredituotas šiems tyrimams teisės aktų nustatyta tvarka;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-531](#), 2013-10-03, *Žin.*, 2013, Nr. 107-5276 (2013-10-12), i. k. 1131010ISTA0XII-531

8) nustato tvarką ir pripažįsta į Lietuvos Respublikos rinką pateikiamą natūralų mineralinį vandenį ir išduoda natūralaus mineralinio vandens pripažinimo Lietuvos Respublikoje pažymėjimą. Už natūralaus mineralinio vandens pripažinimo Lietuvos Respublikoje pažymėjimų ir jų dublikatų išdavimą bei šių pažymėjimų tikslinimą imama valstybės rinkliava;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-531](#), 2013-10-03, *Žin.*, 2013, Nr. 107-5276 (2013-10-12), i. k. 1131010ISTA0XII-531

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

9) nustato tvarką ir notifikuoja maisto papildus ir specialios paskirties maisto produktus;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-531](#), 2013-10-03, *Žin.*, 2013, Nr. 107-5276 (2013-10-12), i. k. 1131010ISTA0XII-531

10) vykdo Europos Sąjungos ir nacionalinių teisės aktų nustatytą su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamybos, perdirbimo, pateikimo į rinką ir importo reikalavimų valstybinę kontrolę;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-531](#), 2013-10-03, *Žin.*, 2013, Nr. 107-5276 (2013-10-12), i. k. 1131010ISTA0XII-531

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

11) derina vaikų ugdymo įstaigų, vaikų socialinės globos įstaigų ir vaikų poilsio stovyklų valgiaraščius;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

12) atlieka kitas funkcijas, kurias reglamentuoja įstatymai bei kiti teisės aktai.

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-531](#), 2013-10-03, *Žin.*, 2013, Nr. 107-5276 (2013-10-12), i. k. 1131010ISTA0XII-531

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-937](#), 2002-06-06, *Žin.*, 2002, Nr. 64-2574 (2002-06-26), i. k. 1021010ISTA00IX-937

10 straipsnis. Mokslo komitetai

1. Siekdama bendradarbiauti su Europos Komisija ir teikti jai reikalingą paramą, konsultuoti suinteresuotas Lietuvos Respublikos institucijas teikiant moksliskai rizikos vertinimu pagrįstas išvadas su mityba, maisto sauga, kokybe ir vartotojų apsauga susijusiais klausimais, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba steigia tarpžinybinius mokslo komitetus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

2. Mokslo komitetai, vykdydami Europos Komisijos pavedimus ir įgyvendindami jiems nustatytus uždavinius, turi teisę gauti būtiną informaciją bei pasitelkti reikiamus specialistus ir laboratorijas, taip pat atlikti kitas funkcijas, kurias reglamentuoja įstatymai bei kiti teisės aktai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1733](#), 2003-09-16, *Žin.*, 2003, Nr. 92-4139 (2003-10-01), i. k. 1031010ISTA0IX-1733

KETVIRTASIS SKIRSNIS VALSTYBINĖ MAISTO KONTROLĖ

11 straipsnis. Valstybinė maisto kontrolė

1. Valstybinę maisto kontrolę atlieka įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka Vyriausybės įsteigta maisto kontrolės institucija – Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba.

2. Vyriausybės įstaiga Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba tikrina, kad maistas, skirtas tiek vidaus rinkai, tiek eksportui, būtų saugus, tinkamai paženklintas, nepažeistų vartotojų interesų ir atitiktų šio įstatymo bei kitų teisės aktų reikalavimus. Kontrolė atliekama laikantis principo, kad maisto sauga žmonių sveikatai yra besąlyginis prioritetas.

3. Valstybinė maisto kontrolė yra atliekama be išankstinio įspėjimo, reguliariai, pagal iš anksto sudarytas programas (jose numatomas tikrinimų dažnumas ir kontrolės pobūdis), taip pat kilus įtarimui, kad buvo pažeisti šio įstatymo bei kitų teisės aktų reikalavimai. Kontrolės metodai turi atitikti kontrolės tikslus.

4. Valstybinė maisto kontrolė apima visus maisto tvarkymo etapus nuo maistui skirtų augalų ir gyvūnų auginimo iki maisto teikimo vartotojams, įskaitant rinką.

5. Vyriausybės įstaiga Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, atlikdama šio įstatymo bei lydimųjų teisės aktų reikalavimų laikymosi kontrolę, turi teisę:

1) tikrinti maisto tvarkymo vietos higienos būklę ir maisto tvarkymo procesus;

2) tikrinti, kaip asmenys, kurie vykdydami savo pareigas tiesiogiai ar netiesiogiai liečia maistą, laikosi higienos reikalavimų (nepažeisdama medicinos etikos principų);

3) tikrinti maistą, jo ženklimą, su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas, maistui tvarkyti, patalpoms ir įrenginiams valyti ir taisyti naudojamąs priemones, medžiagas ir įrenginius;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-531](#), 2013-10-03, *Žin.*, 2013, Nr. 107-5276 (2013-10-12), i. k. 1131010ISTA0XII-531

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

4) tikrinti su šio įstatymo ir kitų teisės aktų laikymusi susijusius dokumentus bei maisto tvarkymo vietos savikontrolės sistemos medžiagą;

5) Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka paimti ir tirti šio straipsnio 5 dalies 3 punkte išvardytų objektų mėginius bei šio straipsnio 5 dalies 4 punkte išvardytų dokumentų kopijas ar nuorašus, gauti kitą su šio įstatymo bei kitų teisės aktų laikymusi susijusią informaciją bei lyginti tikrinimo rezultatus su maisto tvarkymo vietoje įrengtų matavimo ir kitų prietaisų duomenimis.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [IX-1733](#), 2003-09-16, *Žin.*, 2003, Nr. 92-4139 (2003-10-01), i. k. 1031010ISTA0IX-1733

6. Nustačiusi šio įstatymo ar kitų teisės aktų pažeidimus, susijusius su maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų sauga, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba jos nustatyta tvarka turi teisę pagal kompetenciją taikyti vieną ar kelias iš šių pateikimo į rinką ribojimo priemonių:

1) uždrausti pateikti į rinką nesaugų (nesaugius) maistą ar su maistu besiliečiantį (besiliečiančius) gaminį (gaminčius) ir medžiagą (medžiagas);

2) sustabdyti nesaugaus (nesaugių) maisto ar su maistu besiliečiančio (besiliečiančių) gaminių (gaminčių) ir medžiagos (medžiagų) pateikimą į rinką;

3) įpareigoti maisto tvarkymo subjektą ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintoją ar tiekėją susigražinti nesaugų (nesaugius) maistą ar su maistu besiliečiantį (besiliečiančius) gaminį (gaminčius) ar medžiagą (medžiagas) iš vartotojų;

4) įpareigoti maisto tvarkymo subjektą ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintoją ar tiekėją pašalinti nesaugų (nesaugius) maistą ar su maistu besiliečiantį (besiliečiančius) gaminį (gaminčius) ir medžiagą (medžiagas) iš rinkos;

5) įpareigoti maisto tvarkymo subjektą ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintoją ar tiekėją sunaikinti nesaugų (nesaugius) maistą ar su maistu besiliečiantį (besiliečiančius) gaminį (gaminčius) ir medžiagą (medžiagas);

6) maisto tvarkymo subjektą įpareigoti pašalinti teisės aktų reikalavimų pažeidimus ir maistą padaryti saugų (perdirbti, nukenksminti ir kt.);

7) įpareigoti maisto tvarkymo subjektą ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintoją ar tiekėją panaudoti maistą ar su maistu besiliečiantį (besiliečiančius) gaminį (gaminčius) ir medžiagą (medžiagas) kitais, ne pirminės paskirties tikslais;

8) kitas įstatymų ar kitų teisės aktų nustatytas priemones.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

7. Nustačiusi šio įstatymo ar kitų teisės aktų pažeidimus, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba jos nustatyta tvarka taip pat turi teisę pagal kompetenciją taikyti 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 882/2004 dėl oficialios kontrolės, kuri atliekama siekiant užtikrinti, kad būtų įvertinama, ar laikomasi pašarus ir maistą reglamentuojančių teisės aktų, gyvūnų sveikatos ir gerovės taisyklių, nustatytas administracinio poveikio priemones:

1) laikiną maisto tvarkymo subjekto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojo ar tiekėjo veiklos sustabdymą;

2) maisto tvarkymo subjekto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojo ar tiekėjo veiklos uždraudimą;

3) maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų pateikimo į rinką sustabdymą;

4) maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų pateikimo į rinką uždraudimą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

8. Maisto tvarkymo subjektai ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojai ar tiekėjai turi teisę apskųsti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos veiksmus Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – Administracinių bylų teisenos įstatymas) nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

9. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba privalo užtikrinti iš maisto tvarkymo subjektų ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojų ir tiekėjų gautos informacijos, kuri sudaro komercinę paslaptį, konfidencialumą, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus, ir vykdyti kitas įstatymų bei kitų teisės aktų nustatytas pareigas. Komercinė paslaptimi negali būti laikomi šie duomenys apie maistą ar su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas:

1) maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų pavadinimas ir identifikavimo duomenys;

2) maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų tyrimo metodai;

3) maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų poveikio vartotojų sveikatai atliktų tyrimų rezultatai;

4) maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų saugaus sunaikinimo metodai;

5) potencialiai nesaugaus maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų sudedamosios dalys;

6) galimi maisto pakeitimo į saugų būdai ir priemonės.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

10. Vyriausybės įstaigos Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos inspektoriai, pažeidę šio įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimus, atsako pagal įstatymus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-937](#), 2002-06-06, *Žin.*, 2002, Nr. 64-2574 (2002-06-26), i. k. 1021010ISTA00IX-937

12 straipsnis. Valstybinės maisto kontrolės laboratorijos

1. Valstybinei maisto kontrolei atrinktų mėginių laboratorinius tyrimus atlieka Vyriausybės nustatyta tvarka akredituotos laboratorijos.

2. Valstybinei maisto kontrolei mėginiai paimami nustatyta tvarka ir tiriami galiojančiais tyrimo metodais.

3. Mėginių paėmimo ir apmokėjimo tvarką nustato Vyriausybė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1733](#), 2003-09-16, *Žin.*, 2003, Nr. 92-4139 (2003-10-01), i. k. 1031010ISTA0IX-1733

KETVIRTASIS¹ SKIRSNIS ATSAKOMYBĖS UŽ ŠIO ĮSTATYMO NUOSTATŲ DĖL MAISTO AR SU MAISTU BESILIEČIANČIŲ GAMINIŲ IR MEDŽIAGŲ SAUGOS PAŽEIDIMŲ TAIKymo TVARKA

12¹ straipsnis. Maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų pateikimo į rinką ribojimo priemonių taikymo pagrindai

1. Maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų pateikimo į rinką ribojimo priemonės (toliau – rinkos ribojimo priemonės) Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba gali pagal kompetenciją taikyti, jeigu maistas ar su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos pateikiami į rinką pažeidžiant šio įstatymo 7 straipsnio 1, 2 ir (ar) 3 dalies reikalavimus.

2. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba pagal kompetenciją gali taikyti rinkos ribojimo priemones, jeigu yra pagrindas manyti, kad maistas ar su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos gali būti nesaugūs vartotojų sveikatai ar gyvybei.

12² straipsnis. Baudos už šio įstatymo pažeidimus, susijusius su maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų sauga

1. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, nustatiusi šio įstatymo pažeidimus, susijusius su maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų sauga, maisto tvarkymo subjektui ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojui arba tiekėjui pritaikiusi rinkos ribojimo priemones, skiria baudas.

2. Maisto tvarkymo subjektams ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojams arba tiekėjams, pateikusiems į rinką nesaugų maistą ar nesaugius su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas, skiriama nuo 144 iki 1 448 eurų bauda.

3. Maisto tvarkymo subjektams ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojams arba tiekėjams, pateikusiems į rinką nesaugų maistą ar nesaugius su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas, už įpareigojimo nutraukti jų realizavimą nesilaikymą skiriama nuo 868 iki 4 344 eurų bauda.

4. Maisto tvarkymo subjektams ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojams arba tiekėjams, nevykdantiems Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos reikalavimų pašalinti nesaugų maistą ar nesaugius su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas iš rinkos ar jį (juos) sunaikinti, skiriama nuo 1 448 iki 5 792 eurų bauda.

5. Maisto tvarkymo subjektams ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojams arba tiekėjams, pateikusiems į rinką nesaugų maistą ar nesaugius su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas, jeigu šis (šie) pažeidimas (pažeidimai) padarė žalos vartotojo sveikatai, skiriama nuo 1 448 iki 11 584 eurų bauda.

6. Maisto tvarkymo subjektams ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojams arba tiekėjams, pateikusiems į rinką nesaugų maistą ar nesaugius su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas, jeigu šis (šie) pažeidimas (pažeidimai) sukėlė vartotojo mirtį, skiriama nuo 5 792 iki 23 169 eurų bauda.

7. Baudų taikymas neatleidžia nuo pareigos atlyginti vartotojams padarytą žalą.

12³ straipsnis. Atleidimas nuo atsakomybės ir atsakomybę lengvinančios ir sunkinančios aplinkybės

1. Maisto tvarkymo subjektas ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojas arba tiekėjas neatsako už nesaugaus maisto ar nesaugių su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų pateikimą į rinką, jeigu jis įrodo, kad:

1) jis nesaugaus maisto ar nesaugių su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų į rinką nepateikė;

2) maistas ar su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos tapo nesaugūs (nesaugūs) vėliau dėl trečiojo asmens veiksmų netinkamai, neatsargiai gabenant ar saugant (sandėliuojant) maistą ar su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas dėl kitų nuo maisto tvarkymo subjekto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojo arba tiekėjo valios nepriklausančių priežasčių;

3) tuo metu, kai nesaugus maistas ar nesaugūs su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos buvo pateikti į rinką, mokslo ir technikos pažanga nebuvo tokio lygio, kad būtų galima nustatyti galimą riziką;

4) vartotojas naudojo su maistu besiliečiantį (besiliečiančius) gaminį (gaminčius) ir medžiagą (medžiagas), pažeisdamas vartojimo taisykles, atsargumo priemones bei saugumo reikalavimus ir dėl to jam buvo padaryta žala;

5) maisto produkto (produktų) ar su maistu besiliečiančio (besiliečiančių) gaminio (gaminčių) ir medžiagos (medžiagų) pavojingas savybes nulėmė nenugalima jėga.

2. Nustatydama baudos dydį, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba atsižvelgia į atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes.

3. Skiriant baudą, lengvinančiomis aplinkybėmis yra laikoma tai, kad asmenys, padarę pažeidimą, jį pašalino, gera valia atlygino vartotojams padarytą žalą, ir kitos reikšmingos aplinkybės.

4. Skiriant baudą, sunkinančiomis aplinkybėmis yra laikoma tai, kad asmuo pakartotinai per vienus metus nuo ankstesnio pažeidimo padarė tos pačios rūšies pažeidimą, tęsė pažeidimą nepaisydamas Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos įpareigojimo nutraukti neteisėtus veiksmus, neatlygino ar vengė atlyginti vartotojams padarytą žalą.

12⁴ straipsnis. Baudų skyrimo terminas

Šio įstatymo 12² straipsnyje numatytas baudas Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba gali skirti ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo šio įstatymo 7 straipsnio 1, 2 ir (ar) 3 dalies reikalavimų pažeidimo nustatymo, o jeigu toks pažeidimas yra tęstinis, – nuo jo išaiškėjimo dienos. Ši nuostata netaikoma, kai nesaugiu (nesaugiais) maistu ar su maistu besiliečiančiu (besiliečiančiais) gaminiu (gaminiais) ir medžiaga (medžiagomis) pakenkiama vartotojo sveikatai ar atimama gyvybė.

12⁵ straipsnis. Šio įstatymo pažeidimų nagrinėjimo ir baudų taikymo tvarka

1. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba nagrinėja šiame įstatyme nurodytas bylas ir skiria numatytas baudas. Bylos parengiamos, nagrinėjamos ir baudos skiriamos šio įstatymo ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nustatyta tvarka.

2. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos inspektoriai dėl šio įstatymo pažeidimų surašo protokolus.

3. Apie bylos nagrinėjimą turi būti informuotas ir jame gali dalyvauti pats pažeidėjas ir (ar) jo atstovas. Pažeidėjas ir (ar) jo atstovas turi teisę susipažinti su surinkta medžiaga, duoti paaiškinimus, pateikti prašymus, teikti įrodymus, apskūsti priimamus sprendimus. Pažeidėjo ir (ar) jo atstovo, jeigu jis buvo laiku informuotas apie bylos nagrinėjimo vietą ir laiką, neatvykimas į bylos nagrinėjimą nekliudo ją nagrinėti.

4. Išnagrinėjusi bylą, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba priima nutarimą. Nutarime nurodoma: nutarimą priėmusios institucijos pavadinimas, bylos nagrinėjimo data ir vieta, duomenys apie pažeidėją, pažeidimo aplinkybės, įrodymai, kuriais grindžiamas nutarimas, šio įstatymo straipsnis, numatantis atsakomybę už šio įstatymo pažeidimą, priimtas sprendimas, jo apskundimo terminai ir tvarka.

5. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nutarimai ir sprendimai dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo turi būti skelbiami Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos interneto svetainėje.

12⁶ straipsnis. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nutarimų apskundimas

1. Maisto tvarkymo subjektas ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojas ar tiekėjas Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nutarimus dėl baudų skyrimo per 20 dienų nuo nutarimo priėmimo dienos gali apskūsti Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

2. Kreipimasis į teismą nesustabdo nutarimo vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.

12⁷ straipsnis. Baudų išieškojimas

1. Paskirtos baudos, numatytos šio įstatymo 12² straipsnyje, į valstybės biudžetą sumokamos ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo tos dienos, kurią šio įstatymo pažeidėjas gavo nutarimą dėl baudos paskyrimo.

2. Nesumokėtos baudos išieškomos Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

Papildyta skirsniu:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

PENKTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13 straipsnis. Pasiūlymas Vyriausybei

Vyriausybė iki 2000 m. birželio 1 d. priima šį įstatymą įgyvendinančius teisės aktus.

14 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2000 m. liepos 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Lietuvos Respublikos
2000 m. balandžio 4 d.
įstatymo Nr. VIII-1608
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 1989 m. birželio 14 d. Tarybos direktyva 89/397/EEB dėl oficialios maisto produktų kontrolės.

2. 1993 m. spalio 23 d. Tarybos direktyva 93/99/EEB dėl oficialios maisto produktų kontrolės papildomų priemonių turinio.

3. 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 6 tomas, p. 463).

Punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

Papildyta priedu:

Nr. [IX-1733](#), 2003-09-16, Žin., 2003, Nr. 92-4139 (2003-10-01), i. k. 1031010ISTA0IX-1733

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-937](#), 2002-06-06, Žin., 2002, Nr. 64-2574 (2002-06-26), i. k. 1021010ISTA00IX-937

Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 2, 3, 4, 7, 9, 11 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1733](#), 2003-09-16, Žin., 2003, Nr. 92-4139 (2003-10-01), i. k. 1031010ISTA0IX-1733

Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 2, 3, 5, 9, 10, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo ir papildymo bei įstatymo papildymo priedu įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2256](#), 2004-06-01, Žin., 2004, Nr. 93-3397 (2004-06-12), i. k. 1041010ISTA0IX-2256

Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-405](#), 2005-11-17, Žin., 2005, Nr. 142-5107 (2005-12-03), i. k. 1051010ISTA000X-405

Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-531](#), 2013-10-03, Žin., 2013, Nr. 107-5276 (2013-10-12), i. k. 1131010ISTA0XII-531

Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 2, 9, 11 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-885](#), 2014-05-15, paskelbta TAR 2014-05-21, i. k. 2014-05574

Lietuvos Respublikos maisto įstatymo Nr. VIII-1608 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6-1 straipsniu įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1491](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21250

Lietuvos Respublikos maisto įstatymo Nr. VIII-1608 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 11 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo ketvirtuoju-1 skirsniu įstatymas